אור דוד

מוקדש לע"נ הבה"ח **דוד** צברדלינג ז"ל בן שלמה זלמן ושושנה נעמי הי"ו.

מס' גיליון	יציאת שבת			כניסת שבת			פרשה
7	חיפה	בני ברק	ירושלים	חיפה	בני ברק	ירושלים	ראה
	20:08	20:07	20:05	19:03	19:10	18:52	

"דבר בעיתו מה טוב" – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל.

בײַט אב: ד (ויפסל שני לחת אבנים כראשנים) וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בַבֹּקֶר וַיַּעַל אֶל הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִּוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקְח בְּיָדוֹ שָׁנֵי לָחֹת אֲבָנִים: ה וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה: (פּסוקים אלו יש לקרוא בטעמים) ו וַיַּעֲבֹּר יָהֹנָה וּ עַל־פָּנָיוֹ וַיִּקְרָאֹ יְהֹנָה וּ יְהֹנָה אֵל רַחָוּם וְחַגָּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וָאֱמֶת: ז בּֿצַר חֶׂסֶד לָאַלָפֿים נֹשֵׂא עָוָן וָפֶשַׁע וְחַפָּאָה וְנַקָּהֹ לָא יְנַלֶּה פַּקָד וּ עֲלִן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שָׁלִשִׁים וְעַל־רְבַּעִים: ח וַיְמַהֵּר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצִה וַיִּשִׁתַּחוּ: ט וַיּאֹמֵר אָם נַא מַצָאתִי חֵן בִּעִינֵיךּ אֲדֹנַי יֵלֶךְ נַא אֲדֹנַי בִּקְרְבֵּנוּ כִּי עַם קשׁה עֹרֵף הוּא וְסַלַחָתַּ לַעַוֹנֵנוּ ּוּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתַּנוּ: י וַיּאמֶר הָנֵּה אָנֹכִי כֹּרֵת בָּרִית נֶגֶד כָּל עַמָּךְ אֶעֲשֶׂה נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא נִבְרָאוּ בְכָל הָאָרֵץ וּבְכָל ָהַגוֹיִם וְרָאָה כָל הָעָם אֲשֶׁר אַתָּה בְקְרַבּוֹ אֶת מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמֶּך: יא שְׁמָר לְךָּ אֵת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוָּךְ הַיּוֹם הָנָנִי גֹרֵשׁ מִפָּנֵיךְ אֶת הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַצְנִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוּי וְהַיְבוּסִי: יב הִשַּׁמֶר לְּךְ פֶּן תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא עָלֶיהָ כֶּּן יִהְיֶה לְמוֹקֵשׁ בְּקּרְבֶּךְ: יג כִּי אֶת מִזְבְּחֹתָם תִּתֹצוּן וְאֶת מַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּן וְאֶת אָשֶׁרָיו תִּכְרֹתוּן: יד כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲנָה לָאֵל אַחֶּך כִּי יִהנָה קַנָּא שָׁמוֹ אֵל קַנָּא הוּא: טו כֶּן תִּכְרֹת בָּרִית לִיוֹשֶׁב הָאָרֵץ וְזָנוּ טז וַלַקַחָתַ מִבִּנֹתֵיו לָבָנֵיךְ וַזַנוּ בִנֹתֵיו אַחַרֵי אֱלֹהֵיהֵן אַחַבי אֱלֹהֵיהֶם ווַבָחוּ לַאלֹהֵיהֶם וִקַבָא לֹךָ וְאַכַלְתַּ מִזְּבַחוֹ: ָוְהזְנוּ אֶת בָּנֶידְ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן: יז אֱלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ: יח אֶת חַג הַמַּצוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תּאֹכַל מַצוֹת אַשֵׁר צוּיִתְדּ לִמוֹעֵד חֹדֵשׁ הַאַבִיב כִּי בִּחֹדֵשׁ הַאַבִיב יָצַאתַ מִמִּצְרַיִם: יט כַּל פֵּטֵר רָחֵם לִי וְכַל מִקְנִדְּ תִּזַּכַר פֵּטֵר שׁוֹר ָוָשֶׂה: כ וּפֶטֶר חֲמוֹר תִּפְדֵּה בָשֶׂה וָאָם לֹא תִפְדֵּה וַעֲרַפְתּוֹ כֹּל בְּכוֹר בָּנֵיךְ תִּפְדֵּה וְלֹא יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם: כא שֵׁשֶׁת יָמִים ַ מַעֵבֹד וּבַיּוֹם הַשָּׁבִיעִי מִשָּׁבֹּת בֶּחָרִישׁ וּבַקָּצִיר מִשְׁבֹת: כב וָחָג שַׁבָעֹת מַעֲשֵׂה לִךְ בִּכּוּרֵי קצִיר חִטִים וָחַג הָאָסִיף תִּקוּפַת ָהַשָּׁנָה: כג שָׁלֹשׁ פְּעַמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל זְכוּרְךָּ אֶת פָּנֵי הָאָדֹן יִהנָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: כד כִּי אוֹרִישׁ גּוֹיִם מִפָּנֵיךְּ וְהִרְחַבְּתִּי אָת גָבוּלֵךְ וָלֹא יַחָמֹד אִישׁ אָת אַרְצָךְ בַּעַלֹתָךְ לֵרָאוֹת אֶת פָּנֵי יִהוָה אֱלֹהֵיךְ שַׁלֹשׁ פִּעַמִים בַּשַּׁנַה: כה לֹא תִשִּׁחַט עַל ָחָמֵץ דַּם זִבְחִי וְלֹא יָלִין לַבֹּקֶר זֶבַח חַג הַפָּסַח: כו באשִׁית בִּכּוּבִי אַדְמָתְךּ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךּ לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב ַ אָמוֹ: כז וַיֹּאמֶר יָהוָה אֵל מֹשֶׁה כָּתַב לָךְ אֵת הַדְּבַרִים הָאֵלֵה כִּי עַל פִּי הַדְּבַרִים הָאֵלֵה כַּרַתִּי אָתִּךְ בִּרִית וְאֵת יִשְׂרָאֵל: ַ כח וַיָהִי שָׁם עִם יִהוָה אַרְבָּעִים יוֹם וָאַרְבָּעִים לִיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא שֶׁתָה וַיִּכְתֹּב עַל הַלָּחֹת אֵת דְּבְרֵי הַבְּרִית ו עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים:

(שמות לד,חצי פסוק ד-כח)

מר"ן **בן איש חי** – פרשת ראה שנה ראשונה.

- **X.** אמרו חכמים ז"ל קנה או עשה מלבושים חדשים מברך שהחיינו מפני שהוא שמח בהם ולכך מברך להשם יתברך על אשר זכהו לשמחה זו, והגם כי משורת הדין הוא לברך בעת הקניה או העשיה נהגו העולם לברך בעת שלובשם, אך יש אומרים שאם קנה או עשה איזה מלבוש חדש אז כשלובשו מברך ברכת מלביש ערומים, ובאזור כשאוזר בו מברך אוזר ישראל בגבורה, והכובע כשמשימו בראשו מברך עוטר ישראל בתפארה, ויש חולקין וסבירא להו דאין לברך ברכות אלו ומשום ספק ברכות אלו לא נהגו העולם לברכם, ומכל מקום טוב ללבשם פעם הראשון בשחרית ויכוין עליהם וילבשם תכף אחר ברכות השחר בלא הסח הדעת והפסק ובזה יצא ידי חובתו לכולי עלמא, ואם הוא מוכרח ללבשם ערבית יאמר עליהם ברכות הנזכרות בלי שם ומלכות ויהרהר שם ומלכות בלבו:
- **ב.** אפילו אם קנה בגד שכבר לבש אותו אדם אחר כל שהוא שמח בו יברך שהחיינו וכן הוא הדין אם נתנו לו בגד במתנה אף על פי שאינו חדש יברך עליו מאחר ששמח בו:
- ג. על חלוק ומכנסיים ומנעל ואנפלאות לא יברך אע"פ ששמח בהם אבל חצי בגד שקורין בערבי יל"ק (אפודה סרוגה חורפית) או מה שקורין צדרי"י (אפודה מכופתרת) אם הם חשובין ושמח בהם יברך:
- **ד.** אם הוא עשיר ועשה בגד חדש שאינו חשוב אצלו ואינו שמח בו לא יברך אע"פ דזה הבגד אם היה אצל עניים היה חשוב אצלם ושמחים בו זה הכלל כל ששמח מברך אבל אינו שמח לא יברך וכל אדם קים ליה בנפשיה איך הוא:
- **ה.** קנה כלים חדשים ששמח בהם מברך בשעה שמשתמש בהם אך לא נהגו העולם בזה ועיין משבצות זהב סוף סימן רכ"ג הטעם והואיל ונהגו אע"פ שהטעם קלוש לא יברך כי ברכת שהחינו תלויה במנהג ועם כל זה ירא שמים ישתמש בהם תחלה בליל יום טוב ויביאם לפניו בעת שאומר שהחיינו בקידוש ויכוין לפוטרם או ישתמש בהם בעת שיש לו פרי חדש לברך שהחיינו ויכוין גם עליהם, ואם לא אפשר לו בהכי שרוצה להשתמש בהם תיכף אז יברך בלי שם ומלכות ויהרהר שם ומלכות בלבו:

מאורות המגילה – מסכת מגילה דף ט"ו ע"א.

הגמרא ממשיכה על דרך המאמרים שנאמרו ומציגה דרשה נוספת של רבי אלעזר בשם ר' חנינא, והפעם על מדתו של בורא עולם: ואמר רבי אלעזר אמר ר' חנינא: בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם: מדת בשר ודם שתחילה אדם שופת קדרה מניח הקדרה על הכירה, ואחר כך נותן לתוכה מים; אבל הקב"ה נותן מים ואחר כך שופת הקדרה, כלומר, בורא עולם נותן מים בשמים, לאחר מכן הוא מעלה עננים שהם מקבלים את המיים לתוכם, לקיים מה שנאמר (ירמיהו י יג) לקול תְּתוֹ הְמוֹן מֵיִם בַּשְׁמִיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׁאִים מִקְצֵה ארץ הָאֶרֶץ בְּרָקִים לַמֶּטֶר עָשָה וַיּיֹצֵא רוּחַ מֵאְצְרֹתָיו. בתחילת הפסוק מצויין שה' נותן מים בשמיים ולאחר מכן בהמשך הפסוק נאמר "ויעלה נשיאים מקצה הארץ" מכאן שעננים ("נשיאים") עולים מהארץ רק לאחר שבורא עולם נתן מים בשמיים ואז מקבלים העננים (ה"נשיאים") את המיים לתוכם (ע"פ מהרש"א). "לקול", וביחוד התבאר חכמתו והשגחתו הפרטיית מן ירידת הגשם והתהוות העננים, (כמו שבאר באורך באיוב סי' ל"ו ל"ז) "מן הקול" הקורא ומפרסם השגחתו, "מה שיתן המון מים בשמים", שהוא באויר הנשימה, שהוא מקום עליית האדים (שנקרא רקיע ושמים במעשה בראשית כמש"ש), "ויעלה נשיאים מקצה הארץ" שהם האדים המתנשאים מן הארץ ומתקבצים במקום סגריר העננים, ואשר האדים האלה וטפות מים העולים מלאים רוח ואויר שעל ידם הם מסוגרים ומתעלמים והאויר זך וצלול ע"י העלעקטרי ויסוד האש אשר יפוצץ האדים על כנפי רוח, והיה מחכמת ה' כי "ברקים למטר עשה", בעת ירצה שירד המטר יפרד מהם יסוד האש והעלעקטרי ויתהוה הברק, ועי"ז "מוצא רוח מאוצרותיו", יוציא יסוד הרוח האצור באדים, ועי"כ יתהוה המטר כנודע בחכמת הטבע (מלבי"ם על הפסוק).

אילן החיים – פירוש הסולם על הזוהר הקדוש, פרשת משפטים דף ק"ו ע"ב (רל"א – רל"ג).

רלא) אי על חייבין וכו': אם על רשעים מגיעים רחמיו כל שכן על צדיקים. אלא מי צריך רפואה, אלו שהם בעלי כאבים. ומי הם בעלי כאבים, ומי הם בעלי כאבים, אלו הם הרשעים, והם הצריכים רפואה ורחמים, שהקב"ה מרחם עליהם שלא יהיו נעזבים ממנו, והוא אינו מסתלק מהם, וישובו לפניו בתשובה. כשהקב"ה מקרב, מקרב בימין וכשהוא דוחה דוחה בשמאל. ובשעה שדוחה, הימין מקרב, מצד זה דוחה, ומצד זה מקרב, והקב"ה אינו עוזב רחמיו מהם.

רלב) ת"ח וילך שובב וכו': בוא וראה, זילך שובב בדרך לבו, וכתוב אחריו, דרכיו ראיתי וארפאהו ואנחהו ואשלם נחומים לו ולאבליו. ומפרש. ו'לך שובב, היינו, אע"פ שהרשעים עושים כל מה שעושים, בזדון, שהרשעים עושים כל מה שעושים,

והולכים בדרך לבם, ואחרים עושים בהם התראה, ואינם רוצים להקשיב להם. עם כל זה, בשעה שחוזרים בתשובה, ולוקחים דרך הטוב של תשובה, הרי רפואה מוכנת לפניהם.

רלג) השתא אית לאסתכלא וכר:
עתה יש להסתכל. אם על חיים מדבר הכתוב,
או על מתים מדבר הכתוב, כי תחילת הכתוב
אינו סופו, וסופו אינו כתחילתו. בתחלת
הכתוב, מראה על חיים, שאומר וילך שובב וגו.
יסופו מראה על מתים, שאומר ואשלם נחומים
לו ולאבליו. ומשיב, אלא הכתוב מדבר, בעוד
שאדם הוא בחיים, וכך הוא, וילך שובב בדרך
לבו, משום שיצר הרע שבו חזק ומתגבר בו,
וע"כ הולך שובב, ואינו רוצה לשוב בתשובה.

"אביעה חידות מני קדם" - חידון לפרשת "חזון" (דניאל פרקים ח-יב), חיבורו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל.

א. איפה בוזוון הייתי ושם את המראה ראיתי

ד. בוי בזרע בודי היה ועליו נאבור הַבֵּל בַּוּלְכוּתָא

> איפה כַּצפיר הֶרֶן הוָזוּוּת איתה את האיל נגוו בעוות

ה. הנני מודיעך את אוזרית מה ווה הוזוון אשר ראית

> לנגדי עומד כמראה מה בראותי את הוזוון ואבקשה בינה

כשצפיר העוִים את האַיִל הכה

פערונוע גפראַע ואעטנו: אַבְפָּאַי בּבְהַאָּגֶּרי אָּבֹא בּי בְּטַבְ בַּיִּבְּבָּא יִבּבְּמַא, בּבְבָּא בּי בְּטַבְ פתרונות לחידות, שאלות, הערות והארות ניתן לשלוח לדוא"ל:

מה נאמר שהוא עשה

or.david.way@gmail.com הפותרים נכונה יפורסמו בגליון הבא

שבת שלום